

Diarienummer TEM/11/08.04.01/2014

**SYNPUNKTER PÅ FENNOVOIMA AB:s ANSÖKAN OM KOMPLETTERING AV
STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT AV 6.5.2010**

Christina Morin Kärnkraftsfritt Bottenviken Luleå översänder mina synpunkter på principbeslutet, se bifogat svar

Jag har tagit del av remissvaret från **Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken**.

Jag håller med nätverket på alla punkter, och instämmer med dem, på alla punkter. Dessutom vill jag framhålla några fler synpunkter till Er med anledning av Fennovoima's planer att bygga en rysk kärnkraftsreaktor i Pyhäjoki! Detta skickas bara som mail.

Med anledning av den MKB som Fennovoima tagit fram så finns det massor av kritik på i stort sett varje område som de presenterar.

**Min tolkning av denna kartläggning som finns på
<http://www.vattenmyndigheterna.se/SiteCollectionDocuments/sv/bottenviken/beslut-2009/ap-beslut-2009/ap-beslut-bvvd-100126.pdf>**

Jag hänvisar till kartan

Karta 2.3: Vattenförekomster där särskilt förorenande ämnen samt prioriterade ämnen har sämre än god status är markerade med rött. Kartan visar situationen exklusive kvicksilver.

Finland har varit klar med sin åtgärdsplan redan 2009 och Sverige har en senare tidplan så kan man ju INTE göra en riktig bedömning av konsekvenserna av Outokompu utsläpp för Bottenviken på ett riktigt sätt. Outokompu ska öka sin produktion med en dubblering (har de fått tillstånd av alla svenska –finska myndigheter?) - vilket innebär en minst dubbelt så stor påverkan på Bottenvikens och Torneälvens kvicksilverhalt. I Torneå undersöker man inte ens kvicksilver och bly Hur kan man ge ett sådant tillstånd när det redan nu ser ut som det gör enligt kartan 2:3?

Gränsvärdet är mycket högre på kvicksilver i Finland i fisk än i Sverige. Se punkt 2.

Vårt innanhav är det enda som har bräckt vatten och var tänkt som **världens dricksvattenreserv** eftersom det är det enda vatten som man kan rena till dricksvatten från det lilla saltet som finns i vattnet. Nu har ju alla industrier man har tillåtit växa upp både på Finska och Svenska sidan förstört den möjligheten! Ska vi dessutom drabbas av ett kärnkraftverk som släpper ut andra gifter i vårt innanhav måste vi ju gemensamt se till att detta STOPPAS! Vi kan inte förstöra vår

dyrbara framtid med ytterligare höga halter av gifter som kommer att finnas kvar i 100 000 år.

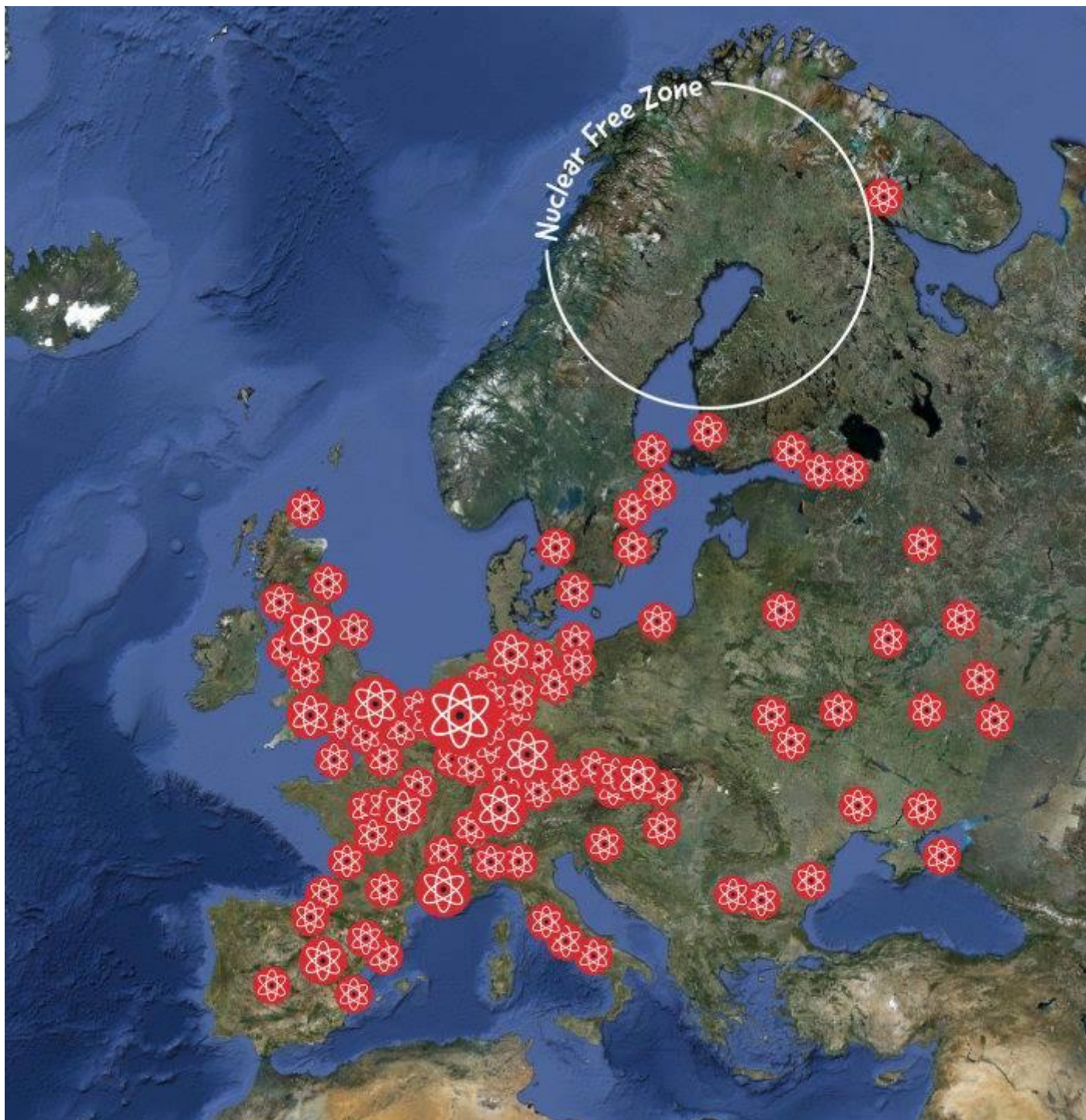
Ska vi ge våra barn och barnbarn den HEMSKA GÅVAN att hitta på ett sätt att förvara eller förstöra detta material på ett säkert sätt när vi inte 2014 i vår generation har kunnat hitta ett SÄKERT sätt att förvara detta på?

Världens största aluminiumsmältverk – är det därför ni behöver kärnkraften? Eftersom ni informerade om att det var det här smältverket som skulle byggas - då förstår vi att ni behöver mycket energi, men ingen annan vill ha ett sådant smältverk pga alla gifter. **Info maj 2013 i Hanhikivi!** Mer tillfälliga arbetstillfällen är inte det man ska tänka på – satsa på förnybart så kommer arbetstillfällena av sig självt och i framtiden! Hur kan ni vilja bygga ett sådant? Lägg ned det projektet med! **NI BEHÖVER INTE KÄRNKRAFT!** Det förnybara med sol, vind och vatten med vågrörelser är mycket bättre och ger ett stort försprång bland andra länder om ni skulle satsa på det istället!

Eftersom vi inte har kunskap om framtiden så vet vi inte vad klimat förändringar, stormar eller terrorister hittar på så kan vi inte utsätta våra barn och barnbarn för detta! Nu talar man även om att vi kan få solstormar på våra breddgrader! Det är ju även landhöjningen som ställer till problem om ni ska muddra på denna låglänta strand! Jag **VÄDJAR** till er alla att ta ert förnuft till fånga och tillåt inte Ryska Rosatom komma och bygga ett kärnkraftverk i Hanhikivi – 15 mil från svenska gränsen!

Vem vill ha ryska fartyg med upparbetat uran och kanske bestyckade med kärnkvapen upp i Bottenviken och Kvarken? Vill ni det?

Gör reklam till turister för den enda kärnkraftsfria Zonen som finns bevarad i världen. Kartan över en kärnkraftsfri Zon över Norra Finland, Norra Sverige och Norra Norge! Den säger mer än 1000 ord!

2. Harmonisering av tolkningen av kemisk status (kvicksilver)

Gränsvärdet för kvicksilver i Sverige är satt till 0,02 mg/kg (våtvikt) i biota (fisk). Detta värde är vanligt förekommande i nordliga vattenförekomster på grund av naturliga orsaker. På finska sidan är gränsvärdet satt till 1 mg/kg i gädda och 0,5 mg/kg i övrig fisk. Skillnaderna i nationella gränsvärden har orsakat skillnader i tolkningen av kemisk status och riskanalys inom Torneälvens internationella avrinningsdistrikt. Det är nödvändigt att uppskatta och använda

gemensamma och vetenskapligt sunda gränsvärden för kvicksilver inom distriktet.

Om ni nu beviljar Fennovoima att bygga kärnkraftverket i Hanhikiviudden så förstår ju alla att det får mycket STÖRRE konsekvenser på Bottenvikens vatten än ni har undersökt.

Fortsätter Finland med andra regler än Sverige även i fortsättningen när man undersöker vatten och dess status i framtiden?

I Fukushima höjde man gränsvärdena efter tsunamin och för man kunde inte rädsla alla från strålningen som följde, det försökte man gömma hur allvarligt det var. Det gör ju ni med kvicksilverhalten i fisken! Är det för att Outokompu ska få dubblera sin produktion.

Hur ska Sverige, Finland och EU kunna göra rätt bedömning då?

Ni påstod på mötet i Luleå 17 mars 2014 att vattnet bara blir uppvärmt runt Hanhikivi och dess närområden. Fisken simmar bara runt Hanhikiviudden den simmar ingen annanstans!

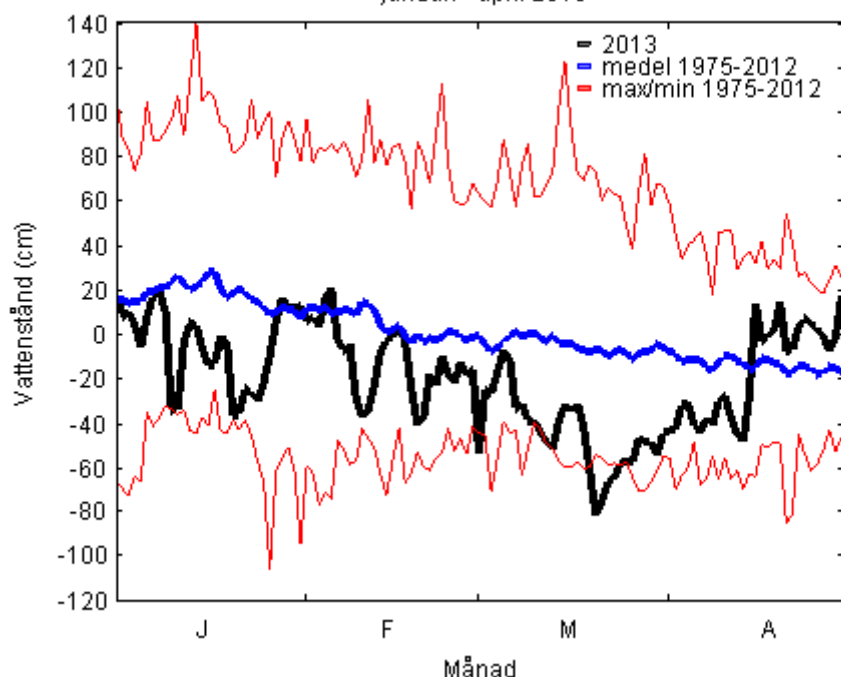
Hur kan ni komma med sådana påståenden - det är ju som en saga!

Det stämmer ju inte - vattnet har en enorm rörelse och förflyttar sig enorma sträckor – jmf högsta och lägsta våghöjd, jmf högsta och lägsta Låg resp högvatten från SMHI:s statistik!

•
Bygga djuphamnar utanför Hanhikivi udden **kommer inte att** lyckas – det är bara att se på hamnen på Malören som havet har raserat pga de stora rörelserna som havet här uppe har.

Det högsta **vattenståndet** har observerats i Kalix och det **lägsta** i Skanör. ... **Bottenviken**, +177 cm, Kalix, Här på bilden syns verkligen skillnaden och 2013 syns skillnaden även i det låga vattenståndet – så att bygga en djuphamn i låg

länta Pyhäjoki kan nog ha STORA risker.

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Målet är mycket svårt eller inte möjligt att nå inom tidsramen även om ytterligare åtgärder sätts in.

Målet är inte möjligt att nå inom tidsramen, även om ytterligare förändringar sker och åtgärder sätts in. Havet är gränsöverskridande och därför är det internationella samarbetet betydelsefullt, bland annat inom EU.(...) På nationell nivå fortsätter länsstyrelsernas arbete med att bilda marina naturreservat.(...) Båda de delmål som omfattar fisket bedöms omöjliga att uppnå under perioden, vilket påverkar den sammanlagda bedömningen av miljö kvalitetsmålet i negativ riktning.

Grundvatten av god kvalitet – delmål

Skydd av grundvattenförande geologiska formationer

Delmålet är inte möjligt att nå till år 2010, trots att arbetet med att inrätta skyddsområden kring vattentäkter har tagit fart.

Skyddsområden avgränsas numera i större utsträckning på hydrologiska och hydrogeologiska grunder, och ger därför ett säkrare skydd. Men befintliga skyddsområden upptar ännu en liten yta, i förhållande till ytan av de betydande grundvattenförekomster som enligt EU:s vattendirektiv behöver skyddas.

Takten med att inrätta skyddsområden för kommunala och andra större grundvattentäkter, liksom för grundvattenförekomster som kan vara av betydelse för framtida vattenförsörjning, måste öka. (...) För effektivt vattenskydd krävs också en aktiv förvaltning av genomförda skyddsåtgärder och att kunskapen om varje skyddsobjekt kontinuerligt ökar. (...) För att skyddet ska fungera måste

grundvattenförekomsterna uppmärksammas i samhällsplaneringen och vid prövning av nya miljöfarliga verks

4.3 Jämförelse mellan nollalternativet och vattenförvaltningens åtgärdsprogram

Analysen av nollalternativet utgår från den prognos som Miljömålsrådet gör för hur de nationella miljökvalitetsmålen kommer att nås till 2020 samt långtidsprognoser för utvecklingen av produktionsvärdena inom olika relevanta sektorer som tagits fram av SCB. Inga kvantitativa skattningar har skett beträffande kostnader och nyttor av detta alternativ, istället har en kvalitativ bedömning av utvecklingen inom olika miljöproblemområdena under perioden fram till 2015 gjorts.

En kvalitativ jämförelse av utfallet för de båda alternativen visar att utvecklingen av miljötillståndet i vatten i Bottenvikens vattendistrikt sannolikt kommer att gynnas avsevärt av att genomföra åtgärdsprogrammet. Det är emellertid inte möjligt att med säkerhet fastställa om genomförandet är samhällsekonomiskt lönsamt. Utifrån dagens kunskap råder inget tvivel om att stora investeringar i naturkapital är nödvändiga inom Bottenvikens vattendistrikt om god vattenstatus skall uppnås och förutsättningarna för samhällsekonomi och livskvalitet för kommande generationer ska bibehållas.

5. Gemensamma åtgärder inom Torneälvens internationella avrinningsdistrikt

Eftersom Finland har en annan tidplan än Sverige i den första förvaltningscykeln, och i regel varit ca sex månader tidigare med sina samråd har de också färdigställt sina åtgärdsprogram tidigare än Sverige. Den nedanstående gemensamma sammanfattningen utfördes därför redan i april 2009 för att kunna infogas i Finlands åtgärdsprogram för Torneälven. Läs mer om arbetet kring Torneälven i Förvaltningsplanen kapitel 12. De statussammanställningar som redovisas för den svenska sidan har ändrats en del under hösten 2009. Detta gäller främst den kemiska statusen för ytvatten där vattenmyndigheterna ändrade till att anta EU:s gränsvärde för kvicksilver. Läs mer om detta i Förvaltningsplanen kapitel 6.

Finskt-svenskt samarbete mellan Miljöcentralen i Rovaniemi och länsstyrelsen i Norrbotten kring provtagning av sjöar och vattendrag inom Torneälvens avrinningsområde.

1. Verifiera statusen i kustområdet

Kustområdet utanför Torneå och Haparanda har klassats som måttlig ekologisk status på grund av övergödning och skadliga ämnen. Tillgången på data är dock bristfällig och utvärderingsmetoderna är fortfarande under utveckling.

Lämpligheten för de satta gränsvärdena gällande klorofyll -a för norra Östersjön kan ifrågasättas. Mer regionala biologiska och kemiska data krävs för att utveckla lämpliga indikatorer och bedömningsgrunder.

Ett gäng finska kärnkraftsherrar var i Luleå och presenterade sina planer den 17 mars.

När de så småningom har avlidit och är döda och begravna sedan tiotal år tillbaka, förväntar de sig och tar för givet att deras "barn, barnbarn och barnbarnsbarn" ska ta hand om det avfall som deras generation producerat. Ett radioaktivt avfall som legat i ett mellanlager på reaktorområdet i sextioalet år.

Jag kräver att före kan sätta spaden i jorden på Hanikiviudden i Pyhäjoki, ska **förklara hur de tänker skriva kontrakt med kommande generationer så att dessa idag ofödda garanterar ett helt säkert slutförvar.** Kan inte Fennovoima visa sådana avtal och kontrakt så ska de inte heller bygga någon reaktor. Med hänvisning till ovanstående, måste de stoppa alla kärnkraftreaktorer som idag är i drift.

Nollalternativet

I det alternativ som de finska herrarna la fram så fanns **inget nollalternativ.** Det fanns enligt dem endast två sätt att "trygga" Finlands elförsörjning. **Det ena var att bygga ett kärnkraftverk i Pyhäjoki och det andra var att bygga kolkraftverk.**

Energieffektivisering (som att byta till led lampor/lågenergilampor i städer och i hemmen, solcellspaneler men förnybar energi fanns inte alls som ett alternativ! Vågkraften är nog betydligt bättre och billigare alternativ att använda sig av se punkt 4.

Om vi inte vet vad som krävs i ett nollalternativ och vad det får för effekter så kan man ju inte ge tillåtelse att bygga en kärnkraftsreaktor.

Det finns 9 miljarder skäl att säga nej till Fennovoimas planerade kärnkraftsreaktor i Pyhäjoki. Det är lika många skäl som det antal Euro som kärnkraftsbygget hittills kostat i Olkilouto, och då är det långt från färdigbyggt och startklart.

Kärnkraftsbygget i Pyhäjoki kommer att kosta lika mycket och mycket mer.
Lägg de pengarna i förnybar energi i stället så får ni betydligt mer valuta för pengarna.

Samernas och ursprungsbefolkningens ordspråk är att man inte ska inte göra sådana förändringar som kan förstöra för kommande sju generationer !

Luleå 2014-05-16

Christina Morin
Vinbärsstigen 7
974 52 LULEÅ
Tel: 46 708 645 388